

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026

Espoon suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman (LOPS2019) tarkistaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuulosniemi Susan
Metsola Maija
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
vs. Toisen asteen koulutuksen johtaja Paavola Jussi

Kasvun ja oppimisen lautakuntaa hyväksyy seuraavat muutokset Espoon suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan (2019)

- 1
Muokataan opetussuunnitelman paikallista täydennystä kappaleessa 1.2 selostusosan mukaisesti.
- 2
Lisätään lukuun 3.6 paikallinen lisäys yrittäjyyskasvatuksesta selostusosan mukaisesti.
- 3
Lisätään lukuun 6.3 Äidinkieli ja kirjallisuus sekä Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineiden valtakunnallisiin valinnaisiin opintojaksoihin paikalliset laaja-alaiset kuvaukset sekä muokataan kaikkien opintojaksojen paikallista lisäystä liitteen mukaisesti.
- 4
Merkitään tiedoksi OPH:n määäämät tekniset muutokset alalukuun 5.5.

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta oikeuttaa tulostusyksikön tekemään vähäisiä, teknisluonteisia muutoksia Espoon kaupungin suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan.

Muutokset tulevat voimaan heti.

Käsittely

Päätös

Selostus

Lukiolain (714/2018) 12 §:n mukaisesti koulutuksen järjestäjän tulee laatia lukion opetussuunnitelman perusteiden mukainen opetussuunnitelma. Espoossa kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy kuntakohtaisen opetussuunnitelman ja toisen asteen koulutuksen johtaja lukiokohtaiset opetussuunnitelmat.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta hyväksyi 16.9.2020 § 147 Espoon suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden (OPH-2263-2019) pohjalta. Opetussuunnitelma on tarkistettu edellisen kerran 07.05.2025 § 82.

Muutokset opetussuunnitelmaan

1

Opetussuunnitelman perusteissa (2019) kappaleessa 1.2 määritetään opetussuunnitelman sisältö. Esitetään päivitettäväksi Espoon opetussuunnitelman paikallista täydennystä vastaamaan opetussuunnitelman velvoitteita siten, että jätetään luvun viimeinen kappale pois:

1.2 Opetussuunnitelman sisältö

...

Espoon lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa täydentävät mm. seuraavat suunnitelmat: (1) Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, (2) Espoon kestävän kehityksen kasvatuksen periaatteet, (3) Espoon suomenkielisen opetuksen kansainvälisyys- ja globaalikasvatussuunnitelma sekä (4) lukiolinjan kehittämissuunnitelma. Lisäksi opetussuunnitelmaa täydentävät (5) Espoon lukiokoulutuksen ohjaussuunnitelma, (6) lukion yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sekä (7) sivistystoimen suuntaviivoja tieto- ja viestintäteknologian kehittämiseen opetuksessa.

Poistettavan kappaleen suunnitelmista 1) Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2) Espoon kestävän kehityksen kasvatuksen periaatteet ja 3) Espoon suomenkielisen opetuksen kansainvälisyys- ja globaalikasvatussuunnitelma ovat sellaisia, jotka ovat joko sellaisenaan tai osiltaan Espoon kaupungin tai kasvun ja oppimisen toimialalla työstettäviä suunnitelmia. On tarkoituksenmukaista pitää opetussuunnitelma omana kokonaisuutena ja käsitellä erillisiä suunnitelmia omina dokumentteina, sillä näiden työstämiseen osallistuu monialaisia asiantuntijoita eri asteilta ja ne päivittyvät eri tahtiin.

4) Viittaus lukiolinjan kehittämissuunnitelmaan esitetään poistettavaksi, koska kyseessä on käytöstä poistunut toimintamalli kaikkia lukioita yhdistävästä kehittämis-toiminnasta, jota nykyään toteutetaan mm. osana tulosyksikön seurattavia tavoitteita.

Opetussuunnitelmaan perusteisiin kuuluva 5) ohjaussuunnitelma on kuvattu paikallisessa opetussuunnitelmassa kappaleessa 4.1 *Ohjaus*.

Ohjaussuunnitelma ja 6) yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma ovat muiden muassa kirjattu Espoon lukioissa käytössä olevaan lukuvuosisuunnitelmaan, joka toimii opetussuunnitelman toimeenpanon työkaluna. Lukuvuosisuunnitelma sisältää seuraavat liitteet ja toimintaa ohjaavat asiakirjat:

- Ohjaussuunnitelma
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä toimintatavoista
- Opiskeluhuoltosuunnitelma + siihen kuuluvat liitteet
- Turvasivu

7) Viittaus ”Sivistystoimen suuntaviivoja tieto- ja viestintäteknologian kehittämiseen opetuksessa” esitetään poistettavaksi, koska kyseessä on

vanhentunut ohje. Tieto- ja viestintäteknologista kehitystyötä johdetaan monella tapaa toimiala- ja tulosityksikkökohtaisesti.

2

Valtuustoaloitteen (Toisen asteen yrittäjyyskasvatusohjelmasta) vastauksen kaupunginhallitukselle kirjattiin (27.10.2025 § 320) lukiokoulutuksen yhdeksi toimenpiteeksi, että yrittäjyyskasvatuksen vahvistamiseksi paikalliseen opetussuunnitelmaan lisätään yrittäjyyskasvatus. Esitetään kappaleeseen 3.6 *Korkeakoulut, työelämä ja kansainvälisyys* seuraavaa lisäystä: Lukio kuvaa korkeakouluyhteistyön, kansainvälisen yhteistyön ja työelämäyhteistyön sekä *yrittäjyyskasvatuksen* toteuttamistavat lukion lukuvuosisuunnitelmassa.

Voimassa oleva kirjaus: Lukio kuvaa korkeakouluyhteistyön, kansainvälisen yhteistyön ja työelämäyhteistyön toteuttamistavat lukion lukuvuosisuunnitelmassa.

3

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan *Laaja-alaista osaamista täydennetään ja konkretisoidaan paikallisessa opetussuunnitelmassa kunkin oppiaineen kohdalla sekä jokaisen opintojakson kuvauksessa.*

Täydennetään opetussuunnitelmaan liitteen mukaisesti Äidinkieli ja kirjallisuus (ÄI) sekä Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) - oppiaineiden valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen (ÄI9, ÄI10, ÄI11 sekä S29, S210, S211) laaja-alainen osaaminen. Edellisen kerran opetussuunnitelmaa on täydennetty laaja-alaisen osaamisen osalta lautakunnan päätöksellä 12.6.2024 § 132.

Lisäksi ÄI- ja S2-oppiaineiden valtakunnallisten pakollisten ja valinnaisten opintojaksojen osalta korvataan paikallinen voimassa oleva lisäys (Opintojakson aikana luetaan vähintään yksi kokonaisteos) seuraavasti:

Pakolliset valtakunnalliset opintojaksot:

Opintojaksoille luettavien kirjojen määrästä päätetään lukiokohtaisesti. Valtakunnallisten pakollisten moduulien muodostamien opintojaksojen aikana luetaan vähintään kahdeksan kokonaisteosta, joista vähintään yhden tulee olla tietokirja.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista arvioidaan osana kunkin opintojakson formatiivista ja summatiivista arviointia.

Opintojaksokohtaisten laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden lisäksi kaikilla opintojaksoilla tavoitteena on harjoitella muun muassa oman oppimisen säätelyä, työskentelyn aikatauluttamista ja aikatauluissa pysymistä.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot:

Opintojaksoille luettavien kirjojen määrästä päätetään lukiokohtaisesti.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista arvioidaan osana kunkin opintojakson formatiivista ja summatiivista arviointia.

Opintojaksokohtaisten laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden lisäksi kaikilla opintojaksoilla tavoitteena on harjoitella muun muassa oman oppimisen säätelyä, työskentelyn aikatauluttamista ja aikatauluissa pysymistä.

4

Opetushallitus on päättänyt OPH-7806-2025 määräyksen mukaisesti teknisistä muutoksista Lukion opetussuunnitelman perusteiden (2019)

alalukuun 5.5 liittyen aluehallintoviraston (AVI) lakkauttamiseen 31.12.2025:

5.5 Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen ja oppimäärän suorittamiseen liittyvä oikaisuvaatimus.

Muutokset perustuvat lukiolakiin (714/2018) tehtyihin muutoksiin (Laki lukiolain muuttamisesta 619/2025) ja johtuvat aluehallintovirastojen toiminnan päättymisestä ja niiden tehtävien siirtymisestä valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon. Virasto aloittaa toimintansa 1.1.2026.

Tämän määräyksen mukaiset tekniset muutokset tulee ottaa huomioon paikallisissa opetussuunnitelmissa 1.1.2026 alkaen.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Espoon kaupungin suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman muutokset ÄI ja S2

Oheismateriaali

Tiedoksi